

Miljøgodkendelse af slagtekyllingeproduktion

Brunbjergvej 41, 7200 Grindsted

Juli 2026

Dato: 13-07-2026

Teknik og Miljø

Miljøafdelingen
Jorden Rundt 1
7200 Grindsted

Tlf. 7972 7200
www.billund.dk

Sagsnr.:
26/3471

Sagsbehandler:
Mette Hammershøj

KS: DIB/RHS

Afdelingens telefon:
Tlf.: 7972 7113

Afdelingens mail:
Landbrug@billund.dk

Har du brug for at sende
fortrolige eller følsomme
oplysninger til os, skal du
gøre det med Digital Post.
Du kan læse mere om
Digital Post på:
billund.dk/borger/digital-post

Indhold

INDLEDNING	3
EJENDOMS- OG VIRKSOMHEDSOPLYSNINGER	3
HØRING	3
MILJØGODKENDELSE AF HUSDYRPRODUKTIONEN PÅ BRUNBJERGVEJ 41	7
AFGØRELSENS OMFANG OG FORUDSÆTNINGER	8
ØVRIGE FORHOLD	8
IKKE-TEKNISK RESUMÉ FRA ANSØGERS KONSULENT	9
VILKÅR	11
GODKENDELSENS UDNYTTELSE OG VARIGHED	16
OFFENTLIGGØRELSE MV.	17
KLAGEVEJLEDNING	17
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	19
INDLEDNING	19
BESKRIVELSE OG VURDERING AF DET ANSØGTE PROJEKT	19
<i>Husdyrbrugets beliggenhed</i>	<i>19</i>
<i>Stalde og produktioner</i>	<i>20</i>
<i>Gødningsproduktion og -opbevaring</i>	<i>22</i>
<i>BAT-betinget ammoniakemission fra anlægget</i>	<i>22</i>
<i>Foder</i>	<i>23</i>
<i>Energi- og vandforbrug</i>	<i>23</i>
<i>Affald</i>	<i>24</i>
<i>Spildevand</i>	<i>24</i>
PROJEKTETS PÅVIRKNINGER AF OMGIVELSERNE – LUGT, STØJ, MM.	25
<i>Lugt</i>	<i>25</i>
<i>Støj, rystelser og transport</i>	<i>28</i>
<i>Støv, fluer og skadedyr</i>	<i>30</i>
<i>Lys</i>	<i>31</i>
<i>Landskab og kulturmiljø</i>	<i>31</i>
<i>Driftsforstyrrelser og uheld</i>	<i>32</i>
PROJEKTETS PÅVIRKNINGER AF OMGIVELSERNE – NATURMÆSSIGE FORHOLD	33
<i>Anlæggets nærhed til Kategori 1- og 2-natur</i>	<i>34</i>
<i>Ammoniakdeposition fra anlægget på naturområdet</i>	<i>34</i>
<i>Ammoniakpåvirkning af kategori 1- og 2-natur</i>	<i>35</i>
<i>Natur omfattet af Habitatbekendtgørelsens regler, herunder Kategori 1-natur</i>	<i>36</i>
<i>Påvirkning af arealer omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3, herunder Kategori 3-natur</i>	<i>36</i>
<i>Påvirkning af beskyttede arter (Bilag IV fredede, rødlistede og gullistede)</i>	<i>37</i>
BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)	38
OPHØR	40
ALTERNATIVE LØSNINGER	40
SAMLET VURDERING	41
BILAG	42

Indledning

Hjortlund Landbrug har den 23. april 2026 ansøgt om miljøgodkendelse til etablering af en slagtekyllingeproduktion på Brunbjergvej 41, 7200 Grindsted (se bilag 1). Der har tidligere været minkproduktion på ejendommen.

Billund Kommune har derfor udarbejdet denne miljøgodkendelse på baggrund af en ansøgning modtaget via Husdyrgodkendelse.dk. Godkendelsen meddeles i henhold til § 16 a, stk. 2, i Husdyrbrugloven¹, da der godkendes staldanlæg med over 40.000 stipladser til fjerkræ, dvs. der er tale om et IE-husdyrbrug.

Miljøgodkendelsen fastlægger de vilkår, der skal gælde for Brunbjergvej 41, 7200 Grindsted, i Billund Kommune. Vilkårene sikrer, at driften af husdyrbruget kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt resourceforbrug.

I forbindelse med udarbejdelsen af tilladelsen, har Billund Kommune lavet en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af husdyrbruget. Den miljøtekniske beskrivelse og vurdering danner baggrund for afgørelsen om miljøgodkendelse, herunder de stillede vilkår. Den miljøtekniske beskrivelse og vurdering fremgår af det nedenstående.

Ejendoms- og virksomhedsoplysninger

Ejendommen ligger på Brunbjergvej 41, 7200 Grindsted, *matrikel nr. 7p, Filskov by, Filskov* (se bilag 1). Ejendomsnummeret, BFE-nummeret er 9084067. Bedriftens CVR nr. er 14740600. Ejendommen ejes af Torben Jakobsen og drives af Hjortlund Landbrug.

Høring

Høring af ansøgningen

Ansøgningen om miljøgodkendelse blev i overensstemmelse med Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens² § 69, stk. 1 og § 73, offentliggjort på Billund Kommunes hjemmeside den 12. maj 2026. Offentligheden havde herved indenfor en frist på 14 dage mulighed for at komme med forslag og bemærkninger til projektet, samt anmode om at få tilsendt et udkast til afgørelse, når dette foreligger.

Kommunen har ikke modtaget bemærkninger i forbindelse med høringen.

Ejendommens driftsbygninger vil ligge ca. 760 m fra kommuneskel til nærmeste nabokommune, Vejle Kommune. Billund Kommune har derfor hørt Vejle Kommune efter Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 68 og § 69, stk. 1. Der vurderes ikke at være øvrige myndigheder, som berøres af sagen.

Vejle Kommune har ikke haft bemærkninger til sagen.

¹ LBK nr. 1065 af 21/08/2025. Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

² BEK nr. 1089 af 16/10/2024. Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug

Høring af udkast til miljøgodkendelse

En orientering om udkastet til miljøgodkendelse sendes i overensstemmelse med Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §§ 67, 69 og 70, i høring i 30 dage til den 9. juli 2026, hvor ansøger og øvrige parter i sagen har mulighed for at komme med bemærkninger til projektet.

Udkastet sendes til:

Hjortlund Landbrug, CVR-nr.: 14740600

Med kopi til:

Miljøfaglig Chef Nina Gamby, ng@graakjaer.dk

Ejere og beboere af ejendomme i området, som ligger indenfor et beregnet lugt-geneområde på 872 meter (se nærmere herom i nedenstående afsnit om lugt).

Ejendommens driftsbygninger ligger ca. 760 m fra kommuneskel til nærmeste nabokommune. Billund Kommune har derfor hørt Vejle Kommune efter reglerne i § 69, stk. 3 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Der vurderes ikke at være andre myndigheder, som berøres af sagen.

Indkomne bemærkninger ved høring af udkast til miljøgodkendelse

I forbindelse med høring af udkastet til miljøgodkendelse har Billund Kommune modtaget to høringssvar.

Bemærkningerne omhandler primært flg. emner:

1. Fluer
2. Lugt
3. Støv fra transporter på grusvej

Herudover spørges der ind til, hvordan kommunen vurderer, om gener er væsentlige, og hvilke tiltag kommunen kan iværksætte, hvis lugt- og fluegener vurderes at være større end forudsat i miljøgodkendelsen.

Billund Kommune har forelagt høringssvarene for ansøger, der via sin konsulent har bidraget med supplerende oplysninger vedr. fluer og støv, der er gengivet i afsnittene herunder.

Billund Kommunes kommentarer til høringssvarene:

1. Fluer

Ansøgers konsulent har indsendt flg.:

Risikoen for fluegener fra produktionen vurderes at være meget begrænset. Kyllingestaldene er lukkede bygninger, og der forekommer ikke oplagring af gødning eller gødningsrester uden for staldene.

Ved udmugning transporteres gødningen direkte fra staldene til lukkede containere uden mellemoplagring. Umiddelbart efter udmugningen rengøres arealet foran staldene ved fejning, og selve staldene rengøres og vaskes grundigt mellem hvert hold.

Der efterlades således ikke organisk materiale eller gødningsrester, som kan fungere som yngle- eller levested for fluer. Sammenlignet med kvæg- og svineproduktion, hvor der kan forekomme udendørs håndtering og oplagring af husdyr-

gødning, er risikoen for flueforekomst ved den ansøgte kyllingeproduktion derfor væsentligt mindre. Det vurderes på den baggrund, at produktionen ikke vil medføre væsentlige fluegener for de omkringliggende omgivelser.

Der er i høringssvaret også nævnt gener fra flæskeklannere. Problemer med opformering af flæskeklannere er primært knyttet til minkproduktion, og ikke kyllingeproduktion.

Der er i miljøgodkendelsen stillet vilkår om, at fluer skal bekæmpes iht. de veterinære bestemmelser, og der er stillet vilkår om opbevaring af foder, så der ikke er risiko for tilhold af skadedyr. For at sikre mulighed for myndighedsmæssigt indgreb overfor gener er der desuden stillet vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til fluegener i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlige, og der stilles krav om egenkontrol og afhjælpende foranstaltninger, hvis der sker væsentlig fluepåvirkning.

For visse typer af gener er der ikke fastsat grænseværdier, f.eks. støv- og fluegener. I forhold til sådanne gener er det kommunens konkrete skøn, om der er tale om væsentlige gener. Hvis kommunen vurderer, at der er tale om væsentlige påvirkninger, er der i miljøgodkendelsen fastsat mulighed for, at kommunen kan pålægge husdyrbruget at lade foretage sagkyndig undersøgelse af genekilder på husdyrbruget og at gennemføre afhjælpende foranstaltninger.

Det er kommunens skøn ud fra en konkret vurdering, om et husdyrbrug medfører væsentlige fluegener i omgivelserne. Kommunens vurdering sker ud fra gældende lovgivning og Miljøstyrelsens vejledninger.

Det er fortsat kommunens vurdering, at der med de stillede vilkår er mulighed for at håndtere eventuelle gener, og at det derefter er en tilsynsbeslutning, hvorvidt der skal ske tilpasninger af driften.

2. Lugt

Lugtgener fra husdyrbrug vurderes på grundlag af beregninger i ansøgningssystemet husdyrgodkendelse.dk. Der indgår en lang række faktorer i beregningerne, herunder dyre- og gulvtypers forskellige lugtemissioner, meteorologiske data, samt placering i forhold til hyppige vindretninger, og lugten vurderes ud fra maksimal lugtbelastning, dvs. ved maksimal belægning i staldene. Det er disse beregninger, kommunerne skal lægge til grund for vurderingen af, om det lovbestemte lugtbeskyttelsesniveau er overholdt.

Beregningerne for det ansøgte projekt viser, at lugtbeskyttelsesniveauet fastsat i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er overholdt i forhold til alle genekategorier, herunder enkeltboliger og byzone.

Husdyrbruget vil altså ikke give anledning til overskridelse af lugtgrænseværdierne ved de typer af omgivelser, der i lovgivningen er fastsat grænser for.

Der er ikke opstillet lugtgrænseværdier overfor landbrugsejendomme i lovgivningen, idet landbrugsejendomme som en integreret del af aktiviteterne i det åbne land ikke betragtes som lugtfølsomme.

Overholdelse af geneafstande er ikke ensbetydende med, at omboende ikke vil kunne lugte husdyrbruget, men at lugtpåvirkningen – efter de standarder, der er fastlagt i lovgivning, bekendtgørelser, administrative forskrifter og praksis – anses for at ligge på et acceptabelt niveau.

Billund Kommune vurderer på ovenstående baggrund, at den ansøgte produktion ikke vil medføre væsentlige lugtgener for naboer og omboende. Kommunens vurderinger er bl.a. foretaget ud fra de beregningssystemer, Miljøstyrelsen har stillet kommunerne til rådighed i forbindelse med husdyrsager. Derudover vil der altid være tale om en konkret vurdering i de enkelte sager. Billund Kommune vurderer, at der i den aktuelle sag ikke er nogle lokale terræn- eller vindforhold, der medfører, at de standardiserede beregninger ikke er anvendelige.

I miljøgodkendelsen stilles vilkår, som sikrer, at forudsætningerne for lugtgenerberegningerne overholdes. Der stilles desuden vilkår, som sikrer mulighed for myndighedsmæssige indgreb overfor væsentlige genepåvirkninger, hvis sådanne skulle opstå. Her kan kommunen forlange, at husdyrbruget skal få foretaget en sagkyndig undersøgelse af husdyrbrugets anlægs- og driftsmæssige kilder til lugtfrembringelse og i nødvendigt omfang iværksætte afhjælpende foranstaltninger.

3. Støv

Efter fast praksis betragtes landzonen som landbrugets arbejdsområde, hvor beboere som udgangspunkt må acceptere visse ulemper, der følger af almindelig landbrugsdrift. Dette er bl.a. fastslået af Miljø- og Fødevareklagenævnet i sager om lugtgener og klageberettigelse, hvor nævnet har udtalt, at landzonen er landbrugets erhvervsområde, og at forurening af mindre styrke – f.eks. lugtgener fra udbringning af husdyrgødning – må tåles, uden at det i sig selv medfører klageberettigelse eller indgreb³.

Denne praksis må efter kommunens opfattelse også finde anvendelse på støv- og transportgener. I en nyere sag om miljøgodkendelse af et husdyrbrug har Miljø- og Fødevareklagenævnet lagt vægt på, at beboere i landzone må acceptere visse transportgener ved at være nabo til et landbrug, når til- og frakørsel sker via offentlig vej, og afstandene til naboer er sædvanlige⁴. Støv fra kørsel på grusvej i tørre perioder er en naturlig følge af den nødvendige transport til og fra husdyrbruget og må som udgangspunkt anses for en påregnelig gene i landzone, når der ikke foreligger særlige skærpende omstændigheder, f.eks. meget kort afstand til nabobeboelse eller ekstraordinært intensiv trafik. Nærmeste nabobeboelse ligger i denne sag ca. 20 m fra udkørsel til offentlig vej.

Ansøgers konsulent bemærker, at ansøger generelt vander grusvejen ind til ejendommen rigtig meget og er meget opmærksom på, hvis det støver. I forhold til støvgener med fint brun jord bemærker ansøger, at brun jord stammer fra markerne og ikke fra grusvejen, og at det ikke er muligt at gøre noget ved det. Ansøger bemærker desuden, at grusvejen ind til ejendommen vil blive anlagt med fast belægning, formentlig fliser, hvis det ansøgte projekt bliver gennemført.

³ Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse af 15. august 2014, sag NMK-132-00700

⁴ Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 28. februar 2025, sag 21/03580 og 21/03581

Der er i miljøgodkendelsen stillet vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til støvpåvirkning fra bygningsparcellen samt i forbindelse med til- og frakørsel til denne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlig.

For visse typer af gener er der ikke fastsat grænseværdier, f.eks. støv- og fluegener. I forhold til sådanne gener er det kommunens konkrete skøn, om der er tale om væsentlige gener. Kommunens vurdering sker ud fra gældende lovgivning og Miljøstyrelsens vejledninger.

Det er fortsat kommunens vurdering, at der med de stillede vilkår er mulighed for at håndtere eventuelle gener, og at det derefter er en tilsynsbeslutning, hvorvidt der skal ske tilpasninger af driften.

Vedr. øvrige bemærkninger

Der er efter Husdyrbrugloven altid mulighed for at gribe ind, hvis der opstår væsentlige miljømæssige gener. Kommunen fører regelmæssige tilsyn med, at lovgivningen og vilkår i godkendelser og tilladelser overholdes, og kan påbyde afhjælpende foranstaltninger, hvis en virksomhed eller aktivitet medfører væsentlig forurening eller væsentlige gener, herunder fluer, støv, lugt eller støj.

Det er kommunen, der afgør, om en påvirkning er væsentlig. Kommunens vurdering skal ske ud fra gældende lovgivning og Miljøstyrelsens vejledninger. Kommunens vurdering af væsentlige virkninger på miljøet er foretaget ud fra definitionen i § 25, stk. 2 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Ved væsentlige virkninger på miljøet forstås, at det beskyttelsesniveau for ammoniak og lugt, der er fastlagt i bekendtgørelsen, overskrides. Samtlige beskyttelsesniveauer er overholdt for det ansøgte projekt.

Kommunens samlede vurdering

Det er kommunens vurdering, at hvis et ansøgt projekt om husdyrbrug lever op til de krav, der er fastsat i Husdyrbrugloven med tilhørende bekendtgørelser, er kommunens råderum for at træffe afgørelse om afslag yderst begrænset, jf. også Miljø- og Fødevareministerens svar til Miljø- og Fødevareudvalget af 31. august 2016, MOF nr. 1012.

I et nyere ministersvar fra 2. april 2020 fremgår, at ministeren generelt var afvisende over for at øge det kommunale råderum i relation til at kunne give afslag på godkendelse, hvis afskæringskriterier og gængse normer er overholdt.

Det ansøgte projekt overholder samtlige opstillede krav.

Det er fortsat kommunens vurdering, at husdyrbruget, under overholdelse af de stillede vilkår, ikke vil medføre væsentlige virkninger på miljøet, og at der kan meddeles miljøgodkendelse til det ansøgte projekt. De indkomne bemærkninger i partshøringsfasen giver ikke anledning til ændringer i miljøgodkendelsen.

Miljøgodkendelse af husdyrproduktionen på Brunbjergvej 41

Virksomheden har den 23. april 2026 ansøgt Billund Kommune om miljøgodkendelse af en ny slagtekyllingeproduktion. Desuden er der efterfølgende tilsendt kommunen opdateret ansøgningsmateriale.

Med denne afgørelse meddeler Billund Kommune godkendelse af husdyrbrugets anlæg og produktion efter § 16 a, stk. 2, i Husdyrbrugloven, idet Billund Kommune vurderer at:

- Der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik,
- Husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne, samt
- Driften af husdyrbruget ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet.

Der er nærmere redegjort for de vurderinger, der ligger til grund for afgørelsen i nedenstående miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Afgørelsens omfang og forudsætninger

Godkendelsen omfatter:

Etablering af to nye stalde på hver ca. 3.540 m² (30 x 118 m) med et samlet produktionsareal på 6.000 m² til kyllinger. Hver stald etableres med et forrum på ca. 50 m², et rum til døde dyr, et foderrum, to varmevekslere og tre udendørs fodersiloer. Mellem de to stalde etableres en tank til opsamling af vaskevand.

Udover ansøgningen i Husdyrgodkendelse.dk har kommunen modtaget en miljøkonsekvensrapport, jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 4, stk. 4.

I det omfang andet ikke er nævnt i afgørelsen, er den meddelt på baggrund af de oplysninger, som kommunen har modtaget i forbindelse med sagen, hvorfor afgørelsen hviler herpå.

Øvrige forhold

Afgørelsen omfatter alene forholdet til Husdyrbrugloven. Øvrige relevante godkendelser og tilladelser skal indhentes særskilt, herunder byggetilladelser, samt tilladelser iht. Spildevandsbekendtgørelsen⁵.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til de gældende regler i love og bekendtgørelser, uanset at de nævnte krav og regler heri kan være en skærpelse af denne afgørelses vilkår.

Husdyrbruget må ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt på en måde, der indebærer forøget forurening, før udvidelsen eller ændringen er godkendt i henhold til Husdyrbrugloven, eller der er gennemført en anmeldelsesprocedure efter reglerne for anmeldelse i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

⁵ BEK. nr. 532 af 27/05/2024. Bekendtgørelse om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4

Ikke-teknisk resumé fra ansøgers konsulent

Kort beskrivelse af tidligere godkendelser og nuværende ansøgning

Der ansøges om en 16 a miljøgodkendelse til Husdyrbruget på Brunbjergvej 41, 7200 Grindsted. Der er ikke tidligere meddelt miljøgodkendelse på ejendommen efter den nye Husdyrbruglov. Der har tidligere været minkproduktion på ejendommen. Det er indsat i 8 års driften. Der er regnet med en nudrift uden husdyrhold, da der ikke har været mink på ejendommen siden 2020.

Der ansøges nu om at opføre to nye kyllingehuse, hvor minkproduktionen har været. Der ansøges om et samlet produktionsareal på 6.000 m². De to kyllingehuse placeres ca. 18 meter nord for nyt maskinhus. Derudover opføres 3 fodersiloer, et foderrum, et rum til døde dyr, 2 varmevekslere og et forrum til hver bygning. Der etableres en tank til vaskevand mellem hus 1 og 2. Foran hver sydgavl, etableres en betonplads, og der etableres kørevej til de to huse. Der anvendes den eksisterende ind- og udkørsel til ejendommen.

Beliggenhed

Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Brunbjergvej 40B, som ligger ca. 382 m fra anlægget, målt fra lugtcentrum. Der er ca. 2,8 km til samlet bebyggelse, og 3,1 km til byzone, Filskov By. Staldanlægget ligger udenfor fredninger og beskyttelseslinjer.

Produktionens påvirkning af omgivelserne

Lugtemission

Lugtgenerne fra udvidelsen af husdyrbruget forventes ikke at genere omkringboende, da lugtgeneafstande overholdes. Beregningerne fremgår af Husdyrgodkendelse.dk.

Samlet ammoniakemission, BAT-emissionsniveau og ammoniakdeposition på naturområder

Den samlede ammoniakemission fra husdyrbrugets er på i alt 3.559,4 kg N/år. BAT-emissionsniveauet er opfyldt. Alle afskæringskriterier til kategori 1, 2 og 3 natur er overholdt.

Anvendelse af Bedst Anvendelig Teknik

Der er anvendt BAT indenfor følgende områder: Energi, vand, management, foder, staldindretning og opbevaring af husdyrgødning.

Alternative løsninger og 0-alternativ

Alternative løsninger har været diskuteret, men det vurderes, at det ansøgte projekt tager hensyn til naboer og omgivende natur og miljø og opfylder kravene til en effektiv husdyrproduktion. Staldene er placeret cirka midt på byggefeltet, så lugtgeneafstanden til nabo mod hhv. øst og vest er overholdt. Derudover er valgt at placere kyllingehusene tæt på eksisterende driftsbygninger, så ejendommen fremstår som en samlet produktionsenhed.

0-alternativet beskriver forholdene, hvis udvidelsen ikke finder sted. 0-alternativet vil betyde, at ejendommen enten ikke vil have husdyrproduktion, efter minkproduktionen blev lukket ned af regeringen, eller at man vil etablere et andet husdyrhold end kyllingeproduktion.

Kommunens vurdering

Billund Kommune vurderer, at der kan meddeles miljøgodkendelse til etablering af husdyrbruget, idet husdyrbruget under overholdelse af de fastsatte vilkår, ikke indebærer væsentlig indvirkning på miljøet.

Med venlig hilsen

Mette Hammershøj
Miljøsagsbehandler

Vilkår

Godkendelsen meddeles på nedenstående vilkår, som gælder for husdyrbrugets fremtidige anlæg og drift.

Indretning og drift

1. Husdyrbruget skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for godkendelsen, herunder som beskrevet i ansøgningsmaterialet og i den miljøtekniske beskrivelse.
2. Før etablering af nye anlæg skal der indhentes byggetilladelse iht. bygge-reglementet fra Billund Kommune.
3. Skellet mellem *matrikel nr. 7p og 7eq, Filskov By, Filskov* skal være ryk-
ket, så de nye stalde ligger minimum 30 m fra naboskel, inden de nye
stalde etableres.
4. Vilkår vedr. drift skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med
den pågældende del af driften.
5. Ændring af ejerforhold eller ansvar for driften skal meddeles Billund Kom-
mune senest 1 måned efter ændringen.

Anlæg

6. Husdyrbruget skal være indrettet med de stalde, staldsystemer og pro-
duktioner, der er anført nedenfor samt i godkendelsens tabel 1 (jf. afsnit-
tet "Stalde og produktioner"), og med en placering som angivet i bilag 2.

Staldnavn (se bilag 2)	Bygningsa- real, m ²	Dyre- og staldkategori	Produktions- areal, m ²
1. Slagtekyllinger	3.540	Flexgruppe: Alle kyllinger	3.000
2. Slagtekyllinger	3.540	Flexgruppe: Alle kyllinger	3.000
I alt			6.000

7. Der skal installeres mindst to *Rokkedahl Energi* eller *Munters Heat-X-Ro-
tate* varmevekslere, eller tilsvarende fra Teknologilisten, i begge stalde, til
reduktion af ammoniakfordampning.
8. Der skal inde i hver stald, hvor der er indsat varmevekslere, installeres
ventilatorer til recirkulering af luften, og de skal have en samlet kapacitet,
som angivet i vilkår 9 og 10.
9. Vaskevand fra varmevekslerne skal ledes til opsamlingsbeholder.
10. Varmevekslerne skal kunne levere mindst 12 m³ luft pr. m² produktionsa-
real i stalden. Dette svarer til 36.000 m³ luft i hver af de to stalde.
11. Ventilatorerne til recirkulering af luften inde i stalden skal levere en samlet
kapacitet på mindst 26 m³ luft pr. time pr. m² produktionsareal.

12. Varmevekslerne skal levere al ventilation i stalden frem til, ventilationsbehovet overstiger varmevekslernes kapacitet. Ved højere ventilationsbehov skal varmevekslerne levere den luftmængde, der svarer til kapacitetskravene, der er angivet i vilkår 10 og 11.
13. Når ventilationsbehovet overstiger 80 m³ luft pr. time pr. m² produktionsareal, må varmevekslerne slukkes.
14. Recirkuleringsventilatorerne skal levere den luftmængde, der svarer til kapacitetskravene angivet i vilkår 10 og 11.
15. Efter hver produktionscyklus skal varmevekslerne rengøres.
16. Hvis der opstår driftsstop eller fejl på varmevekslerne, skal dette afhjælpes hurtigst muligt. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end to uger.
17. Der skal foretages eftersyn efter leverandørens anvisning.
18. Eksisterende afskærmende beplantninger vest, nord og øst for de nye anlæg skal løbende vedligeholdes og suppleres, så de giver en effektiv og vedvarende afskærmning.

Energi- og vandforbrug

19. Ventilationsanlæg skal kontrolleres og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt.
20. Hvis forbruget af vand eller energi efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentligt større, end hvad der kan forventes på denne type husdyrbrug, skal husdyrbruget på tilsynsmyndighedens anmodning lade en sagkyndig gennemgå ejendommen med henblik på udpegning af reduktionsmuligheder.

Affald

21. Husdyrbrugets opbevaring og håndtering af affald skal foregå sådan, at der ikke opstår uhygiejniske forhold eller sker forurening af luft, vand eller jord.
22. Farligt affald skal opbevares i tætte, lukkede beholdere, der er mærkede, så det tydeligt fremgår, hvad de indeholder. Beholderne skal opbevares under tag og være beskyttet mod vejrlig. Oplagspladsen skal have en tæt belægning og være indrettet således, at spild kan holdes inden for et afgrænset område uden mulighed for afløb til jord, grundvand, overfladevand eller kloak. Området skal kunne rumme indholdet af den største beholder, der opbevares.

Spildevand /overfladevand

23. Overfladevand fra arealer, hvor der kan ske spild med forurenende foder eller gødning eller opstå anden forurening, må ikke afledes til dræn, vandløb eller nedsivning.

24. Tagvand skal nedsives i faskiner i overensstemmelse med gældende vejledning, medmindre kommunen har meddelt tilladelse efter Spildevandsbekendtgørelsen til anden afledning.

Lugt

25. Husdyrbruget må ikke give anledning til lugtpåvirkning i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlig. Hele ejendommen og dens omgivelser skal renholdes således, at lugtfrembringelse begrænses mest muligt.
26. Hvis tilsynsmyndigheden finder, at virksomheden giver anledning til væsentlig lugtpåvirkning, skal virksomheden foranledige sagkyndig undersøgelse af husdyrbrugets anlægs- og driftsmæssige kilder til lugtfrembringelse udført og i nødvendigt omfang iværksætte afhjælpende foranstaltninger. Senest 2 måneder efter, at tilsynsmyndigheden har fremsat krav om sagkyndig undersøgelse, skal myndigheden tilsendes den sagkyndiges redegørelse med anbefalede lugtreducerende tiltag, samt en tids- og handlingsplan for gennemførelse af afhjælpende foranstaltninger. Hvis undersøgelsen og redegørelsen efter tilsynsmyndighedens vurdering er dækkende for hele husdyrbruget, kan en ny undersøgelse tidligst kræves udført igen efter et år.

Støj og vibrationer

27. Virksomheden skal planlægge flest mulige støjende aktiviteter afviklet i dagperioden og være særlig agtpågivende omkring støjfrembringelse i natperioden (kl. 22.00 – 07.00), herunder fra mobile støjkluder.
28. Husdyrbrugets bidrag til det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau, ved omliggende beboelse og deres udendørs opholdsarealer, må maksimalt udgøre følgende værdier:

Dage	Tidspunkter	Ved beboelse i det åbne land	Midlingstid
Mandag-fredag	kl. 07.00 - 18.00	55 dB (A)	8 timer
	kl. 18.00 - 22.00	45 dB (A)	1 time
Lørdag	kl. 07.00 - 14.00	55 dB (A)	7 timer
	kl. 14.00 - 22.00	45 dB (A)	4 timer
Søn - og helligdage	kl. 07.00 – 22.00	45 dB (A)	8 timer
Alle dage ¹	kl. 22.00 – 07.00	40 dB (A)	½ time

¹Støjens spidsværdi må om natten (kl. 22.00 - 07.00) ikke overstige 55 dB (A).

29. Husdyrbruget må ikke medføre påvirkninger i omgivelserne med lavfrekvent støj, infralyd eller vibrationer, som efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentlige.

Til - og frakørsel

30. Virksomheden skal planlægge mest mulig transport afviklet i dagperioden. Den årlige transport må ikke overstige den ansøgte mængde i et omfang, som efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentligt.

31. Udstyr, der anvendes til transport og udkørsel af husdyrgødning, skal ved udkørsel til offentlig vej være tæt og renholdt i et omfang, så spild undgås.
32. Tilkørselsveje og arealer omkring bygningerne, siloerne og gyllebeholdere m.m. skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning, jord m.v.
33. Evt. spild skal fjernes efter arbejdets afslutning og/eller samme dag ved arbejdstids ophør.

Støv

34. Husdyrbruget må ikke give anledning til støvpåvirkning fra bygningsparcellen samt i forbindelse med til- og frakørsel til denne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlig.

Skadedyrsbekæmpelse

35. Der skal overalt på ejendommen foretages en effektiv fluebekæmpelse, i henhold til de veterinære bestemmelser.
36. Husdyrbruget må ikke give anledning til fluegener i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlige. Hvis tilsynsmyndigheden finder, at virksomheden giver anledning til væsentlige fluegener, skal virksomheden foranledige sagkyndig undersøgelse af husdyrbrugets anlægs- og driftsmæssige kilder til fluefrebringelse udført og i nødvendigt omfang iværksætte afhjælpende foranstaltninger. Senest 2 måneder efter at tilsynsmyndigheden har fremsat krav om en sagkyndig undersøgelse, skal der tilsendes en redegørelse fra den sagkyndige, samt en plan for gennemførelse af afhjælpende foranstaltninger. Hvis undersøgelsen og redegørelsen efter tilsynsmyndighedens vurdering er dækkende for hele husdyrbruget, kan en ny undersøgelse tidligst kræves udført igen efter et år.
37. Opbevaring af foder m.m. skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

Lys

38. Husdyrbruget må ikke give anledning til lyspåvirkning i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlige.
39. For at forebygge lyspåvirkning fra fremtidige bygninger skal eventuelle nye udendørs lamper ophænges lavt og med afskærmet lyskilde, så lysets spredning begrænses til det nødvendige operationsområde. Belysning i nye bygninger skal anbringes, så lyset ikke kastes direkte ud gennem vinduer eller åbninger i bygningerne.

Driftsforstyrrelser og uheld

40. Husdyrbruget skal til enhver tid have en opdateret beredskabsplan, som skal opbevares centralt i ejendommens driftsbygninger. Beredskabsplanen skal redegøre for, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at stoppe ulykken/uheldet og begrænse udbredelsen.
- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan.
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
- En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, og som kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen skal forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.

41. Olier og kemikalier skal opbevares således, at væsker ikke kan ledes til jord, grundvand, overfladevand eller afløbssystemer, hvis der måtte ske udslip.
42. Påfyldningspumper og slanger på brændstoftankningsanlæg skal holdes i en sådan tilstand, at de ikke giver anledning til spild. Påfyldning af brændstof på traktorer og andre landbrugsmaskiner skal ske på betonlagt plads, der er indrettet på en sådan måde, at evt. spild ikke medfører risiko for forurening af jord, grundvand, overfladevand og afløbssystemer. Tankpistol må ikke kunne fastlåses i åben stilling under påfyldning, medmindre pistolen er udstyret med en automatisk stopfunktion, som afbryder pumpning, når tanken er fuld.
43. Ved uheld, som medfører risiko for forurening af miljøet, skal husdyrbruget straks foretage alarmering af alarmcentralen på telefonnr. 112, og afværgeforanstaltninger jf. husdyrbrugets beredskabsplan skal iværksættes.

Bedste anvendelige teknik (BAT)

44. På tilsynsmyndighedens anmodning skal virksomheden redegøre for, at husdyrbrugets anlæg og drift er i overensstemmelse med de teknikker, der er oplyst i bilag 4. Tilsynsmyndigheden kan stille krav til, i hvilken form redegørelsen skal leveres, herunder f.eks. procedurebeskrivelser, driftsregistreringer, regnskabsforhold mv.

Tilsyn og kontrol/Egenkontrol

45. Der skal føres en logbog for varmevekslerne, indeholdende registreringer om:
 - a) Varmevekslernes driftstid, evt. ved montering af timetæller på varmevekslerne.
 - b) Tidspunkter for rengøring samt vedligehold.
 - c) Eventuelle fejl/driftsstop og varighed heraf.
46. Logbog og rapporter fra servicebesøg skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

47. Husdyrbruget skal føre egenkontrol med energi, vand og råstofforbrug.

48. Hvis tilsynsmyndigheden finder, at husdyrbruget giver anledning til væsentlig støjpåvirkning, skal husdyrbruget føre følgende egenkontrol:

For egen regning skal husdyrbruget dokumentere, at de stillede støjkrav er overholdt. Dokumentation kan maksimalt kræves én gang pr. år, hvis støjgrænserne er overholdt. Målinger/beregninger skal udføres og rapporteres som "Miljømåling – ekstern støj" i henhold til gældende lovgivning, og skal udføres af et laboratorium eller en person, som er godkendt til dette af Miljøstyrelsen.

Som udgangspunkt accepteres en ubestemthed på de målte eller beregnede støjbelastninger på maksimalt ± 3 dB(A).

Resultaterne af målinger og beregninger skal være afrapporteret til tilsynsmyndigheden senest 3 måneder efter, at tilsynsmyndigheden har fremsat anmodning herom.

Ophør

49. Ved ophør af bedriften skal stalde, gyllekanaler/kummer og gødningsopbevaringsanlæg mv. tømmes og rengøres. Gødningsrester, spildevand og affald skal bortskaffes efter gældende regler og vilkår.

Godkendelsens udnyttelse og varighed

I henhold til Husdyrbruglovens § 59 a bortfalder en godkendelse eller en tilladelse efter §§ 16 a eller 16 b, hvis den ikke er udnyttet, inden 6 år efter at godkendelsen eller tilladelsen er meddelt. Hvis en del af godkendelsen eller tilladelsen ikke er udnyttet, bortfalder godkendelsen eller tilladelsen for denne del. En godkendelse eller tilladelse anses iht. § 63 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen for udnyttet, når byggeriet faktisk er afsluttet. Hvis der ikke foreligger et byggeri, anses en godkendelse eller tilladelse for udnyttet, når det konstateres, at det, der er truffet afgørelse om, faktisk er gennemført.

Herefter gælder, at hvis en del af godkendelsen eller tilladelsen ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen eller tilladelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år. Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 % af det tilladte eller godkendte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 % af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

Revurdering

Miljøgodkendelsen for et IE-husdyrbrug, hvilket omfatter husdyrbruget på Brunbjergvej 41, skal jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 48, stk. 1 og 5, tages op til revurdering og ajourføres om nødvendigt af hensyn til udviklingen i den bedste tilgængelige teknik, når der er offentliggjort en BAT-konklusion, der vedrører den væsentligste del af husdyrbrugets aktiviteter.

Miljøgodkendelsen for et IE-husdyrbrug skal desuden, jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 48, stk. 4, regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Husdyrbrugets miljøgodkendelse skal dog revurderes senest 8 år efter, at husdyrbruget er godkendt første gang.

Tilsynsmyndigheden skal desuden tage godkendelsen op til revurdering efter gældende regler for tidsfrist, når der offentliggøres en ny BAT-konklusion, som vedrører den væsentligste del af husdyrbrugets aktiviteter. Tilsynsmyndigheden skal desuden tage godkendelsen op til revurdering i situationer anført i Husdyrbruglovens § 40, stk. 2.

Tilsynsmyndigheden kan ved revurdering efter Husdyrbruglovens § 41 ændre vilkårene i en godkendelse eller tilladelse ved påbud, jf. lovens § 39. Vilkårene for godkendte eller tilladte forhold kan dog tidligst ændres, når der er forløbet 8 år efter, at de er blevet godkendt eller tilladt.

Offentliggørelse mv.

Afgørelsen om miljøgodkendelse annonceres den 13. juli 2026 på Billund Kommunes hjemmeside samt den 22. juli 2026 i Ugeavisen Billund-Grindsted.

Afgørelsen sendes til:

Hjortlund Landbrug, CVR-nr.: 14740600

Med kopi til:

Miljøfaglig Chef Nina Gamby, ng@graakjaer.dk

Desuden sendes et link til den endelige afgørelse til de øvrige hørte parter.

Øvrige:

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, ae@aeraadet.dk

Danmarks Fiskeriforening, mail@dkfisk.dk

Danmarks Naturfredningsforening, dnbillund-sager@dn.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbndet.dk

Dansk Ornitologisk Forening (DOF) natur@dof.dk

DOF-lokalafdeling, billund@dof.dk

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, ved Niels Barslund,
nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Forbrugerrådet, fbr@fbr.dk

Rådet for Grøn Omstilling, info@rgo.dk

Sundhedsstyrelsen, TRvest@stps.dk

Klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Klageberettigede fremgår af § 84 – 88 i Husdyrbrugloven. Klagen skal være indgivet senest den 10. august 2026.

Du klager via Klageportalen, som du finder via borger.dk eller virk.dk. Du logger på klageportalen med MitID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Billund Kommune via Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900

kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, foreninger, organisationer og offentlige myndigheder. Klagegebyret opkræves, hvis Billund Kommune beslutter at fastholde afgørelsen og videresender klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Gebyret tilbagebetales, hvis du får helt eller delvis medhold i klagen.

I klageportalen sendes din klage automatisk først til Billund Kommune. Hvis kommunen fastholder afgørelsen, sender kommunen klagen videre til behandling i nævnet via klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Nævnet afgør herefter, om du kan fritages for at bruge klageportalen. [Se betingelserne for at blive fritaget.](#)

Hvis afgørelsen ønskes prøvet ved domstolene, skal søgsmål være anlagt inden 6 måneder fra datoen for annoncering på vores hjemmeside.

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Indledning

Denne miljøtekniske beskrivelse og vurdering af husdyrbruget danner sammen med ansøgers miljøkonsekvensrapport baggrund for miljøgodkendelse af det ansøgte projekt og reguleringen af husdyrbruget.

Hensigten med den miljøtekniske beskrivelse og vurdering er at undersøge, om virksomheden har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), samt om husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Den miljøtekniske beskrivelse og vurdering beskriver og vurderer de miljøpåvirkninger af omgivelserne, som husdyrbruget giver anledning til. Miljø skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt ressourceforbrug.

Vurderingerne er foretaget med udgangspunkt i de beskyttelsesniveauer og retningslinjer, der er indeholdt i Husdyrbrugloven, Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og Miljøstyrelsens digitale vejledning om tilladelse og miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug.

Beskrivelse og vurdering af det ansøgte projekt

På vegne af husdyrbruget har konsulentfirmaet Gråkjær indsendt ansøgning om miljøgodkendelse af etablering af en slagtekyllingeproduktion på Brunbjergvej 41. Der er ansøgt via det it-baserede ansøgningssystem på husdyrgodkendelse.dk (skema 253340, version 3). Ansøgningsmaterialet redegør for de samlede påvirkninger fra det fremtidige husdyrbrug.

Denne miljøtekniske beskrivelse og vurdering er foretaget med baggrund i det sidst indsendte ansøgningsmateriale.

Der er redegjort nærmere for husdyrbrugets indretning og drift i de nedenstående afsnit. Der stilles vilkår om, at husdyrbruget skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for godkendelsen. Der stilles derudover vilkår om, at ændringer i ejerforhold skal meddeles til Billund Kommune.

Husdyrbrugets beliggenhed

Husdyrbruget ligger i landzone (se bilag 1). Nærmeste enkeltbolig uden landbrugspligt er Brunbjergvej 40B, der ligger ca. 315 meter sydøst for den nærmeste stald. Det nærmeste lokalplanlagte område er et lokalplanlagt boligområde ved Filskov, som ligger ca. 2,87 km nord for anlægget. Der er ca. 3 km til nærmeste byzone, Filskov.

Etablering af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug og udvidelse og ændring heraf, der medfører forøget forurening, er i henhold til lovens § 6 ikke tilladt:

- 1) i et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde,
- 2) i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- 3) i en afstand mindre end 50 m fra de i nr. 1 og 2 nævnte områder eller
- 4) i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

Etablering af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug og udvidelse og ændring heraf, der medfører forøget forurening, er i henhold til lovens § 8 ikke tilladt inden for følgende afstande:

- 1) 25 m til vandforsyningsanlæg, der ikke er til almen vandforsyning.
- 2) 50 m til vandforsyningsanlæg til almen vandforsyning.
- 3) 15 m til vandløb (herunder dræn) og søer større end 100 m².
- 4) 15 m til offentlig vej og privat fællesvej.
- 5) 25 m til levnedsmiddelvirksomhed.
- 6) 15 m til beboelse på samme ejendom.
- 7) 30 m til naboskel.

De ansøgte stalde opfylder på ansøgningstidspunktet ikke afstandskravet på 30 m til naboskel. Ansøger bemærker, at afstand til skel mod nord ikke er overholdt på det luftfoto, der er tilgængeligt på Husdyrgodkendelse.dk, eftersom matrikelgrænserne på luftfotoet er blevet rykket. Dette vil blive opdateret via en landmåler, så skellet bliver placeret korrekt, så afstandskravet på 30 m kan opfyldes, inden der indsendes en byggeansøgning.

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering, at det ansøgte projekt kan overholde afstandskravene i § 6 og § 8, og at den ansøgte placering ikke vil medføre nogen væsentligt øget risiko for gener eller forurening af omgivelserne. Der stilles dog vilkår om, at naboskellet mod nord skal være placeret korrekt inden opførelse af de nye stalde, så staldene ligger minimum 30 m fra naboskel.

Det er kommunens vurdering, at byggeriet opfylder kravet i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 42, stk. 3 om, at det skal være erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Stalde og produktioner

I henhold til den nugældende Husdyrbruglov og tilhørende regler skal reguleringen af den ansøgte fremtidige indretning og drift baseres på størrelsen af staldarealet og på husdyrbrugets mulighed for at udnytte de opgjorte staldarealer med forskellige grupperinger af dyretyper (flexgrupper), hvis disse er valgt.

Godkendelsen meddeles på baggrund af forureningspåvirkninger, som beregnes ud fra de ansøgte staldarealer og dyregrupper. Hensigten er, at virksomheden efterfølgende kan foretage en række ændringer i dyregrupper, indretning og drift indenfor de godkendte forureningsmæssige rammer, uden at dette kræver en ny godkendelse. For en række af sådanne ikke-godkendelsespligtige ændringer skal der dog foretages anmeldelse efter reglerne i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, inden ændringerne kan gennemføres.

Der er ansøgt om miljøgodkendelse af et produktionsareal på i alt 6.000 m².

Nedenfor fremgår stalde og dyrehold, som disse er oplyst i ansøgt drift i det digitale ansøgningssystem Husdyrgodkendelse.dk. Der har ikke været dyrehold på ejendommen i den seneste 3-årige periode, og der er derfor ikke angivet nudrift.

Staldnavn (se bilag 2)	Bygningsareal, m ²	Dyre- og staldkategori	Produktionsareal, m ²
Ansøgt drift			
1. Slagtekyllinger	3.540	Flexgruppe: Alle kyllinger	3.000
2. Slagtekyllinger	3.540	Flexgruppe: Alle kyllinger	3.000
I alt			6.000
Nudrift			
I alt			0
8 års drift			
Mink	11.117	Mink. Bure og gødningsrender	2.914
I alt			2.914

Tabel 1: Stalde og produktioner

Husdyrbrugets indretning er vist i bilag 2.

Produktionsareal er i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen defineret til alene at omfatte det areal, hvorpå dyrene kan opholde sig og har mulighed for gødningsafsætning, dvs. areal, hvor dyrene kan stå, gå, ligge m.v., i fast placerede husdyranlæg, herunder stalde og andre bygninger, indretninger m.v. med fast bund eller lign.

Servicerum, gangarealer m.v., og øvrige arealer, hvor dyrene ikke kan opholde sig og/eller ikke har mulighed for gødningsafsætning, medregnes ikke.

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering, at ansøgers opgørelser af produktionsarealerne er udført korrekt.

I henhold til Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 47 skal virksomheden på et areal, hvor der kortvarigt er dyr, men som ikke medregnes som produktionsareal, foretage effektiv rengøring efter endt ophold:

- senest 4 timer efter, at dyrene har forladt arealet, hvis dyrene har adgang på arealet dagligt, og
- senest 12 timer efter, at dyrene har forladt arealet, hvis dyrene ikke dagligt har adgang på arealet.

Indretning og drift af staldanlæg skal desuden ske iht. Husdyrgødningsbekendtgørelsens⁶ regler.

⁶ BEK nr. 2243 af 29/11/2021. Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning

Bekendtgørelsernes indretnings- og driftskrav har direkte regulerende virkning overfor husdyrbruget, hvorfor kravene ikke skal optages som vilkår i miljøgodkendelsen.

Der fastsættes vilkår, som tillader de ansøgte stalde, staldsystemer og produktioner, som disse er vist i tabel 1 og med en placering som vist i bilag 2.

Idet det forudsættes, at indretning og drift af staldanlæg sker som oplyst og i overensstemmelse med reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen, finder kommunen ikke anledning til at fastlægge videre regulering af staldanlæg og produktion ved vilkår i dette afsnit.

Gødningsproduktion og -opbevaring

Husdyrbruget frembringer kun fast husdyrgødning. Ansøger oplyser, at når stalde tømmes efter hvert hold, vil gødningen blive afhentet af biogas eller køres direkte ud på arealerne. Gødningen bliver lagt i container, der afhentes samme dag.

Der vil blive etableret en samletank mellem stald 1 og 2 til opsamling af vaskevand. Vaskevandet afhentes af biogas.

Kommunens vurdering

Der er i IT-ansøgningen beregnet på emission fra gødningslagre.

Indretning og drift af gødningslagre reguleres via generelle regler i Husdyrgødningsbekendtgørelsen. Kommunen finder den generelle regulering tilstrækkelig, og der vurderes ikke at være behov for yderligere regulering via vilkår i denne miljøgodkendelse.

BAT-betinget ammoniakemission fra anlægget

Ved godkendelse og tilladelse til etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år skal ammoniakemissionen fra husdyrbruget (stald og lager) i henhold til § 26 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen reduceres til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

I Husdyrgodkendelse.dk er der foretaget beregninger af det BAT-betingede maksimale emissionsniveau, som viser, at emissionen fra stalde og gødningsoplag på Brunbjergvej 41 maksimalt må være på 3.561 kg NH₃-N/år. Det er desuden beregnet, at den faktiske emission fra husdyrbruget er på 5.559 kg NH₃-N/år.

Den BAT-betingede emissionsgrænseværdi for ammoniaktab fra stald og lager for husdyrproduktionen på Brunbjergvej 41 er dermed overholdt.

Kommunens vurdering

Beregningerne af ammoniakemissionen i Husdyrgodkendelse.dk er afgrænset til at beregne bidraget pr. arealenhed fra de forskellige anlæg.

Der installeres varmevekslere på begge stalde. Varmevekslerne vil være af typen *Rokkedahl Energi* eller *Munters Heat-X-Rotate*, der begge har en effekt på ammoniakreduktion på 28 %. Varmevekslernes effekt er i ansøgningen sat til 23 %.

Der stilles vilkår til varmevekslerne, jf. vilkårsforslag i Miljøstyrelsens Teknologiliste.

Der er ikke anvendt øvrige virkemidler og miljøteknologi på ejendommen, og der fastsættes dermed ikke vilkår til sådanne.

Foder

Det er oplyst i ansøgningen, at der på ejendommen vil blive opført 6 udendørs fodersiloer på hver 16-20 tons og en forventet højde på 8-10 m.

Kommunens vurdering

Det fremgår af Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 55, at IE-husdyrbrug skal opfylde en række fodringskrav. Husdyrbruget skal kunne dokumentere anvendelse af disse fodringsteknikker overfor tilsynet.

Da kravene reguleres direkte af bekendtgørelsens regler, skal der ikke fastsættes vilkår herom i denne afgørelse. Billund Kommune skal føre tilsyn med, at husdyrbruget overholder bekendtgørelsens krav efter meddelelsen af godkendelsen.

Energi- og vandforbrug

Ansøger skriver flg. i ansøgningen vedr. energi- og vandforbrug:

Der anvendes energi til ventilation, fodring, lys mv. Ved løbende renovering og reparation vil der være fokus på at vælge løsninger der minimerer energiforbruget f.eks. energibesparende lyskilder mv.

Der vil være lys i staldene døgnet rundt.

Al ventilation sker ved et computerstyret temperaturreguleret styringssystem, der sikrer, at ventilationen kører optimalt både med hensyn til temperatur og fugt i staldene, og i forhold til elforbruget. Hyppig rengøring af ventilationsafkastene, nedsætter energiforbruget betragteligt. Der anvendes lavenergibelysning samt lavenergi ventilatorer og pumper mm.

Til opvarmning anvendes varmeveksler. Varmeveksler, som er opsat på hver bygning, vil bidrage til noget af varmen. Den resterende varme leveres via oliefyr, der bliver placeret i teknikrum.

Det vurderes, at der er taget de nødvendige foranstaltninger til at minimere elforbruget.

Vand anvendes primært til drikkevand til dyrene og vask af stalde. Ved løbende renovering og reparation vil der være fokus på at vælge løsninger der minimerer vandforbruget og vandspild f.eks. drikkesystemer.

Der vil være cirka 25 m³ vaskevand om året fra en 3.000 m² slagtekyllingestald, når den vaskes 8,2 gange årligt med det angivne forbrug.

Kommunens vurdering

Billund Kommune kan tilslutte sig ansøgers vurderinger, og sammenholdt med betragtningerne i bilag 4 er det kommunens vurdering, at ansøgers håndtering af vand- og energiforbrug er BAT.

Der stilles i godkendelsen en række vilkår med henblik på at sikre anvendelse af BAT, jf. EU's BREF-note (se nærmere herom i nedenstående afsnit "Bedste tilgængelige teknik").

Affald

Ansøger oplyser flg. vedr. affald og kemikalier:

I den daglige drift vil der være en række affaldsprodukter til bortskaffelse via kommunale ordninger og modtagestationer. Affaldet opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med affaldsregulativerne for Kommunen. Dagrenovation samt pap og papir fra bedriften fyldes i affaldscontainer. Affaldscontaineren tømmes efter behov. Forbrændingseget affald fra produktionen opbevares i maskinhuset, og afleveres på den kommunale modtagestation løbende.

Jernaffald bortskaffes til skrothandler.

Øvrigt farligt affald som f.eks. lysstofrør, el-sparepærer, oliefiltre, batterier indsamles i servicenum/værksted. Brugte batterier tages ofte med retur af leverandør.

Andet leveres til kommunal modtagestation.

Affald opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med gældende lovgivning og affaldsdirektiver, og det vurderes ikke at håndteringen heraf kan medføre risiko for forurening af miljøet.

Ejendommen skal overholde Kommunens erhvervsregulativ og bortskaffelse skal ske i overensstemmelse med dette. Endvidere er ejendommen omfattet af reglerne i Affaldsbekendtgørelsen. Farligt affald skal i henhold til Kommunes regulativ for erhvervsaffald bortskaffes til godkendte modtageanlæg og transporten af farligt affald skal ske af godkendte transportører.

Det vurderes at ejendommen lever op til affaldsregulativerne for Kommunen.

Døde dyr:

Døde dyr fjernes dagligt fra staldene og placeres i container, udviklet til formålet. DAKA (el. lign) tilkaldes efter behov. Derved undgås uhygiejniske forhold og at der kan observeres døde dyr af forbipasserende. Desuden kan ræve, hunde og vilde katte ikke komme til de døde dyr.

Kommunens vurdering

Der stilles vilkår vedrørende opbevaring af farligt affald, og om at husdyrbrugets affald skal håndteres og opbevares sådan, at der ikke opstår uhygiejniske forhold eller sker forurening af luft, vand eller jord.

Alle virksomheder, herunder landbrug, skal affaldssortere i 10 fraktioner.

Håndtering af døde produktionsdyr reguleres i en bekendtgørelse⁷, og der stilles derfor ikke vilkår til dette.

Spildevand

Ansøger oplyser flg. vedr. spildevand:

Spildevand fra ansøgt produktion udgøres primært af vand fra rengøring af staldene. Spildevandet fra vask af staldene vil blive opbevaret i en tank og afhentet af biogas. Der etableres en tank mellem de to kyllingehuse til opbevaring af vaskevand.

I forbindelse med byggeansøgningen indsendes afløbsplan.

Sanitært spildevand, ca. 200 m³, ledes til en septitank/trixtank med nedsivning.

Regnvand ledes til regnvandsbed, placeret vest for staldene.

⁷ BEK nr. 558 af 01/06/2011. Bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr

Kommunens vurdering

I Spildevandsbekendtgørelsen defineres spildevand som alt vand, der afledes fra beboelse, virksomheder, øvrig bebyggelse samt befæstede arealer. Tag- og overfladevand defineres som regnvand fra tagarealer og andre helt eller delvist befæstede arealer. Tag- og overfladevandet må ikke indeholde andre stoffer, end hvad der sædvanligt tilføres regnvand i forbindelse med afstrømning fra sådanne arealer, eller have en væsentlig anden sammensætning.

Nedsivning eller udledning direkte til vandløb af overfladevand, som kan være forurenet fra driften, kræver tilladelse efter bekendtgørelsens kapitel 12. Nye arealer må derfor ikke tilsluttes eksisterende afledning eller ny afledning, inden der er meddelt tilladelse efter Spildevandsbekendtgørelsen. Dette fastsættes som vilkår.

Tagvand skal som udgangspunkt nedsives i faskiner i overensstemmelse med gældende vejledning, medmindre kommunen har meddelt tilladelse efter spildevandsbekendtgørelsen til anden afledning. Der stilles vilkår vedr. dette.

Projektets påvirkninger af omgivelserne – lugt, støj, mm.

Enhver husdyrproduktion giver anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser. Hvor stort et område der påvirkes af lugt, afhænger væsentligst af størrelsen af de arealer i staldene, hvor dyr opholder sig, samt hvilken slags dyr der er tale om. Desuden spiller vindretning, terræn- og beplantningsforhold ind.

Husdyrproduktion kan herudover medføre støj, samt gener med fluer og andre skadedyr. Desuden kan bygningsmæssige ændringer på et husdyrbrug indvirke på den landskabelige oplevelse, såvel som på kulturmiljøet.

Kommunen skal i henhold til § 42 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen ved godkendelse vurdere, om den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbruget kan indebære væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- landskabelige værdier,
- jord, grundvand og overfladevand og
- lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Derudover skal kommunen vurdere påvirkningerne på natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbar over for næringsstofpåvirkning. Disse forhold behandles nedenfor i afsnittet om projektets påvirkninger af omgivelserne for så vidt angår de naturmæssige forhold.

Lugt

Lugt stammer primært fra staldene. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med opbevaring af ensilage og dybstrøelse, samt pumpning, omrøring og udbringning af husdyrgødning.

I henhold til § 32 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal følgende geneti-
veauer for lugt overholdes ved etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug:

Kategori	Beskrivelse	Geneniveau*
A: Byzone	I et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde	5 OU _E /m ³ og 1 LE/m ³
B: Samlet bebyggelse	I et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign. Ved beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften, hvor der inden for en afstand af 200 m ligger flere end 6 beboelsesbygninger på hver sin ejendom uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften (samlet bebyggelse)	7 OU _E /m ³ og 3 LE/M ³
C. Enkeltbolig uden landbrugspligt	Ved beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften.	15 OU _E /m ³ og 10 LE/m ³

Tabel 2. Lugtgrænser jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 31

*De anførte geneniveauer udtrykker, at der accepteres en større lugtpåvirkning ved enkeltboliger i det åbne land, end i byzone og samlet bebyggelse.

I lovgivningen er der ikke opstillet geneniveauer for lugt overfor landbrugsejendomme, idet landbrugsejendomme som en integreret del af aktiviteterne i det åbne land ikke betragtes som lugtfølsomme.

Lugtgener fra staldanlæg vurderes på grundlag af beregninger i ansøgningssystemet Husdyrgodkendelse.dk, beregnet efter hhv. "Miljøstyrelsens Lugtmodel" og "Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde", udgivet af Foreningen af Miljømedarbejdere i Kommunerne (FMK), maj 2002. Vurderingen tager udgangspunkt i den længste geneafstand beregnet efter de to modeller.

Geneafstanden for lugt beskriver den afstand fra stalden, hvor der kan forekomme så meget staldlugt, at det karakteriseres som "væsentlige lugtgener". Geneafstanden fastsættes under hensyntagen til forskellige områders følsomhed overfor lugt, jf. ovenstående tabel 2.

Resultatet af lugtberegningerne for Brunbjergvej 41 ved de følsomme områdetyper fremgår af nedenstående tabel.

Områdetype	Beregnet geneafstand	Vægtet gennemsnitsafstand**
Byzone (Filskov)	872 m	3.116 m
Samlet bebyggelse/ lokalplan	674 m	2.937 m
Enkeltbolig uden landbrugspligt	274 m*	382 m

Tabel 3. Resultater af lugtberegninger

* Korrigeret for placering i forhold til omgivelserne i relation til hyppig vindretning

**Afstand fra lugtcentrum af staldbygningerne.

Resultaterne er i forhold til alle kategorier baseret på Miljøstyrelsens Lugtmodel.

Kommunens vurdering

Som grundlag for beregningerne er det anført, at der ikke er andre husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år indenfor en afstand af 100 meter fra enkeltboliger uden landbrugspligt eller indenfor en afstand af 300 meter fra samlet bebyggelse og byzone. På den baggrund er der ikke indregnet tillæg til geneafstandene. Kumulation med lugt fra andre husdyrbrug kan maksimalt medføre et tillæg på 20 %.

Ifølge beregningerne i husdyrgodkendelse.dk, er geneafstanden til nærmeste bolig uden landbrugspligt, byzone og samlet bebyggelse/lokalplanlagt område overholdt.

Husdyrbruget vil altså ikke give anledning til overskridelse af lugtgrænseværdierne ved de typer af omgivelser, der i lovgivningen er fastsat grænser for. Der er ikke opstillet lugtgrænseværdier overfor landbrugsejendomme i lovgivningen, idet landbrugsejendomme som en integreret del af aktiviteterne i det åbne land ikke betragtes som lugtfølsomme.

Lugt vil kunne registreres udenfor geneafstanden, men i en grad så man normalt ikke vil karakterisere det som generende. I betragtning af afstandene til omliggende ejendomme vurderes, at anlæggene kan drives, uden at det vil give anledning til væsentlig lugtpåvirkning i omgivelserne.

Ud over geneafstanden, anvendes i lovgivningens regi begrebet lugtkonsekvensområde, som breder sig ud over et større område omkring husdyrbruget end geneafstanden. Lugtkonsekvensområdet er et beregningsmæssigt område omkring centrum for husdyrbrugets produktionsanlæg, om hvilken Miljø- og Fødevareklagenævnet i flere afgørelser anfører, at det erfaringsmæssigt har vist sig, at lugt i det væsentlige kan observeres. Miljø- og Fødevareklagenævnet har på den baggrund vurderet, at beboelse indenfor lugtkonsekvensområdet skal betragtes som omfattede af lovens høringsregler, selvom sådan beboelse eventuelt ligger udenfor geneafstanden.

Hvis geneafstanden til byzone er længere end konsekvensområdet, er det Miljøstyrelsens vurdering, at omboende inden for geneafstanden til byzone skal høres. Lugtkonsekvensområdet er for det ansøgte husdyrbrug beregnet til 758 meter, og geneafstanden til byzone er beregnet til 872 meter. Der foretages derfor høring af omboende inden for en afstand af 872 meter.

Der fastsættes vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til lugtpåvirkning, som miljømyndigheden finder, er væsentlig, og om at husdyrbruget skal foranledige sagkyndig undersøgelse af lugtkilder og afhjælpning, hvis der sker væsentlig lugtpåvirkning.

Idet det herudover vurderes, at Husdyrgødningsbekendtgørelsens krav til indretning og drift af ejendommens anlæg, samt driftsregulering af gødningsudbringning, er tilstrækkelige til at beskytte omgivelserne mod væsentlige lugtgener, finder kommunen ikke anledning til at fastsætte yderligere vilkår i miljøgodkendelsen.

Støj, rystelser og transport

Ansøger oplyser flg. vedr. støj, rystelser og transporter:

Støj

På ejendommen kommer der bl.a. støj fra staldventilation, indblæsning af foder i siloer, korntørring i hal 5 og i silo 1, 2 og 3, jf. bilag 2, brug af kompressor og traktor-/lastbiltransport på ejendommen.

Eftersom der er ventilatorer i ventilationsafkast, kan der observeres støj fra disse i nærheden af staldene. Da naboer er placeret mere end 100 m fra staldene vurderes det, at disse ikke vil blive generet af støj fra ejendommen.

Støj fra transport vil primært komme fra lastbiler med levering af foder, transport af husdyrgødning, levering og afhentning af dyr samt afhentning af døde dyr. Herudover vil der være transporter med minilæsser ved tømning af staldanlæg.

Korntørring er primært i forbindelse med høst, så det vil foregå i en kortere periode om året.

Alle grænser for tilladelig støj vil blive overholdt, og der vil kun i meget få tilfælde opstå støjgene fra transporterne.

I det omfang det er muligt, vil alle støjende aktiviteter blive lagt indenfor normal arbejdstid. Dog kan der forekomme afvigelser i forbindelse med levering og afhentning af dyr, foder og husdyrgødning.

Sammenholdt med ejendommens placering vurderes det, at omkringboende ikke vil blive generet af støj fra husdyrbruget.

Rystelser

Virksomhedens bidrag til niveauet for vibrationsniveauet (dB re 10⁻⁶ m/s²), målt som det maksimale KB-vægtede accelerationsniveau med tidsvægtning S, må ikke overstige værdierne i Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø, Orientering fra Miljøstyrelsen, nr. 9 1997.

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

I forbindelse med transporter kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang, der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Der er ikke nabobeboelser beliggende umiddelbart op til veje eller indkørsler. Rystelser fra ejendommen eller transporter i forbindelse med driften af denne, forventes derfor ikke at give gener for omgivelserne, og det vurderes at grænseværdierne overholdes til alle områder nævnt i ovenstående tabeller.

Transporter

Der kommer transporter til og fra ejendommen med dyr, foder, husdyrgødning, affald, døde dyr mv. Transport foregår med traktor eller lastbil. Derudover vil der være kørsel med personbiler/varevogne f.eks. dyrlæge, elektriker, serviceaftaler mv.

Der er valgt de mest hensigtsmæssige transportveje for produkter til og fra gården. Der er gode oversigtsforhold ved udkørsel fra Brunbjergvej.

Antal transporter for kyllingeproduktionen er estimeret nedenfor:

Type	Antal/år, ansøgt drift
Kyllinger ind	23
Kyllinger ud	49
Foder	75
Husdyrgødning	17
Halm	5
Daka	52
Diverse	10
Affald	4
Samlet antal transporter	235

Da transporterne sker ved hensynsfuld kørsel, og da der hovedsageligt er spredt beboelse nær ejendommen, vurderes det, at transporter ikke vil give anledning til væsentlige gener for omkringboende.

Det vurderes, at de omkringboende ikke vil blive generet af transporter til og fra anlægget.

Kommunens vurdering

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om "ekstern støj fra virksomheder" anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Dog anføres, at man som udgangspunkt ved fastsættelse af støjgrænser ved nærmestliggende boliger bør anvende de grænseværdier, der gælder for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Der stilles vilkår om overholdelse af disse grænseværdier.

Det er kommunens vurdering, at husdyrbruget kan drives, uden at dette medfører støjgener, herunder i betragtning af afstanden til følsomme omgivelser. Der stilles vilkår om, at virksomheden skal planlægge flest mulige støjende aktiviteter afviklet i dagperioden og være særlig agtpågivende omkring støjfrembringelse i natperioden, herunder fra mobile støjkluder.

Miljøstyrelsen har i orientering nr. 9/1997⁸ opstillet orienterende grænseværdier for lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer. Grænseværdierne gælder indendørs i boliger mv. Det er kommunens vurdering, at husdyrbruget på Brunbjergvej 41 i betragtning af typer og størrelser af produktionsanlæggene, samt afstanden fra støjkluder til omliggende beboelse, ikke kan forventes at ville frembringe lavfrekvent støj, infralyd eller vibrationer, som kan medføre gener i omgivelserne.

På den baggrund finder kommunen ikke, at der i denne godkendelse skal fastsættes vilkår med grænseværdier for disse påvirkninger. For at give mulighed for myndighedsmæssige indgreb stilles dog vilkår om, at husdyrbruget ikke må medføre påvirkninger i omgivelserne med lavfrekvent støj, infralyd eller vibrationer, som efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentlige. Tilsynsmyndigheden har herudover mulighed for at kræve evt. påvirkninger nærmere undersøgt, jf. § 53 i Husdyrbrugloven.

⁸ Miljøstyrelsens orientering nr. 9/1997 "Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø".

Miljø- og Fødevareklagenævnet har i en afgørelse⁹ anført, at gennemsnitligt 3,8 transporter om dagen ikke kan antages at afvige fra, hvad der må forventes i landzone. Det ansøgte projekt forventes at medføre under 1 daglige transporter. Miljø- og Fødevareklagenævnet bemærker i øvrigt, at en miljøgodkendelse efter husdyrbrugloven primært kan regulere hvilke af husdyrbrugets adgangsveje, som skal anvendes ved transport til og fra ejendommen, samt at til- eller frakørsel skal ske på bestemte tidspunkter. Transport på offentlig vej samt spørgsmål om f.eks. belastning af det lokale vejnet reguleres ikke af husdyrbrugloven, men af den relevante vejlovgivning og afgøres af de relevante vejmyndigheder. Færdsel på offentlig vej reguleres i øvrigt af færdselsloven og håndhæves af politiet.

Det er kommunens vurdering, at transport til og fra ejendommens anlæg kan gennemføres, uden at det vil medføre væsentlig påvirkning af omgivelserne.

For at sikre mulighed for indgreb stilles der vilkår om, at Billund Kommune kan stille krav om, at beregning / måling af virksomhedens støjbelastning i omgivelserne udføres på virksomhedens bekostning. Desuden stilles der vilkår til transport og transportarealer på ejendommen, samt transport til og fra ejendommen.

Støv, fluer og skadedyr

Ansøger oplyser flg. vedr. støv, fluer og skadedyr:

Støv

Der vil være støv fra dyrene, dog ikke i et omfang, så det opleves udenfor stalldene. Støvet minimeres som følge af omhyggeligt management og hygiejne.

Der vil ikke være støvgener i forbindelse med daglig håndtering af foder, da det foregår i et lukket system.

Pga. afstanden til nærmeste nabo vurderes det, at naboer ikke vil opleve gener i forbindelse med støv. Vejen ind til ejendommen forventes at blive asfalteret, så støv minimeres i forbindelse med kørsel til og fra ejendommen.

Fluer og skadedyr

For at bekæmpe skadedyr, som kan være til gene for naboer og for selve ejendommen, foretages regelmæssig bekæmpelse af fluer, rotter og mus. Alle udenørsarealer samt områder omkring foderopbevaring holdes ryddelige og renholdt. Fluer bekæmpes efter behov. Hvis der opstår problemer med fluer, vil de blive bekæmpet efter de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Agrøkologisk Institut. Rottebekæmpelse foretages af autoriseret firma. Aftalen med det pågældende firma i dag, er at de kommer på ejendommen 6 gange årligt og tilser de opstillede kasser.

Rotter kan overføre sygdomme, æder mad og husdyrfoder og ødelægger bygninger og kloaksystemer. Enhver, der opdager rotter, har pligt til at anmelde det til kommunen. Det gælder for både private og virksomheder. Man kan forebygge rotter ved at rydde op udendørs, så de ikke har mulighed for at bygge rede og ved at sørge for, at de ikke har adgang til madrester, foderrester og korn.

Det vurderes, at fluer bekæmpes i overensstemmelse med retningslinjer fra Aarhus Universitet, Agroøkologisk Institut, såfremt der opstår behov derfor.

Det vurderes, at der på baggrund af det oplyste, ikke vil ske en væsentlig opformering af fluer og skadedyr på husdyrbruget, og ejendommens skadedyrsbekæmpelse vurderes at være tilstrækkelig.

⁹ Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 17. april 2026, sagsnr.: 24/11840

Kommunens vurdering

Støvudvikling kan opstå ved håndtering af foder og halm, og ved kørsel med landbrugsmaskiner, hvilket dog må vurderes at være begrænset. Det er kommunens vurdering, at det ansøgte projekt ikke vil medføre væsentlig støvpåvirkning eller skadedyrsfrembringelse, og at ejendommen kan drives, uden at dette medfører væsentlig påvirkning af omgivelserne fra støv og skadedyr.

For at sikre mulighed for myndighedsmæssigt indgreb overfor gener fastsættes der vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til fluegener i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlige, og der stilles krav om egenkontrol og afhjælpende foranstaltninger, hvis der sker væsentlig fluepåvirkning. Herudover stilles der krav vedrørende støvfrembringelse fra transport, og krav om opbevaring af foder, så der ikke er risiko for tilhold af skadedyr. Endelig stilles der krav om, at fluer skal bekæmpes iht. de veterinære bestemmelser.

Lys

Ansøger oplyser flg. vedr. lys:

Der vil ikke være gener fra staldenes indendørs belysning, da der ikke er vinduer i kyllingehusene.

Der er udendørsbelysning ved indgangen til staldene og ved de eksisterende driftsbygninger. Som udgangspunkt vil der ikke være belysning udenfor bygningerne om natten.

På grund af ejendommens beliggenhed med læbælte rundt om staldene og brug af kunstigt lys, vurderes det, at omkringboende og trafikanter ikke vil blive generet eller påvirket negativt af lys fra ejendommen.

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering, at ejendommen vil kunne drives, uden at dette medfører væsentlig lyspåvirkning af omgivelserne.

For at sikre mulighed for myndighedsmæssigt indgreb overfor gener stilles der vilkår om, at virksomheden ikke må give anledning til lyspåvirkning, som tilsynsmyndigheden finder væsentlig.

Landskab og kulturmiljø

Ansøger oplyser flg. i forhold til landskabs- og planmæssige forhold:

Området, hvor staldene er placeret, er præget af landbrugsproduktion. Kyllingestaldene er placeret udenfor udpegede landskabsområder, kulturhistoriske områder, landskabelige interesseområder, kystnærhedszone og udenfor beskyttelses- og byggelinjer eller diger.

De kulturhistoriske værdier kan både omfatte enkeltstående elementer og hele kulturmiljøer, som f.eks. kirker, kirkegårde og deres omgivelser, fortidsminder som gravhøje og arkæologiske fund, fredede og bevaringsværdige bygninger og anlæg, sten- og jorddiger, alléer og levende hegn samt kulturmiljøer, der afspejler en bestemt tidsepoke eller en landsbytype.

Brunbjergvej 41 er beliggende i et område, der omfatter hedeslettelandskab dannet under sidste istid. Landskabet er i dag intensivt dyrket, men har oprindeligt været hedelandskab. Derudover er området karakteriseret ved spredt landbrugsbebyggelse. Ejendommen er beliggende udenfor bevaringsværdige landskaber.

Der er i dag beplantet vest, øst og nord for anlægget, hvilket bibeholdes. Syd for anlægget er de eksisterende driftsbygninger placeret, hvilke vil skærme for udsynet til de to kyllingehuse.

Anlægget vil for så vidt muligt blive lagt i terræn, og materialer og farvevalg vil passe til de eksisterende bygninger, der er på ejendommen i dag. Farverne på elementerne vil være grålige nuancer og taget vil være gråt tag. Eftersom anlægget ikke er endelig dimensioneret endnu, er de endelige materialer og farver ikke valgt.

Det vurderes, at byggeriet ikke vil forringe de landskabelige eller kulturhistoriske værdier, der ligger til grund for områdets status.

Kommunens vurdering

Brunbjergvej 41 ligger i et landbrugslandskab med spredtliggende gårde. Ejendommen ligger i et område, der i kommuneplanen 2025-2037 er udpeget som særligt værdifuldt landbrugsområde, hvor - i henhold til kommuneplanens retningslinjer - landbrugets udviklingsplaner og investeringsinteresser skal vægtes højt.

Udover ovennævnte, ligger ejendommen uden for udpegede områder, som i kommuneplanen er omfattet af retningslinjer af hensyn til naturmæssige, geologiske eller kulturhistoriske værdier. Ejendommen ligger heller ikke i områder, som, i henhold til kortlægningen i Danmarks Miljøportal, er omfattet af fredninger eller bygge- og beskyttelseslinjer.

Det er kommunens vurdering, at de eksisterende læhegn om ejendommen skal bevares og vedligeholdes. Der stilles derfor vilkår om, at de eksisterende læhegn mod vest, nord og øst til stadighed skal vedligeholdes.

Det er kommunens vurdering, at det ansøgte projekt er i overensstemmelse med den eksisterende kultur- og landskabsmæssige anvendelse i området og med det tiltænkte formål.

Samlet set er det kommunens vurdering, at det ansøgte projekt ikke vil virke skæmmende i landskabet.

Driftsforstyrrelser og uheld

Ansøger oplyser flg. vedr. driftsforstyrrelser og uheld:

Driftsforstyrrelser eller uheld, der kan medføre væsentlig forøget forurening i forhold til normal drift, kan ske i forbindelse med håndtering og opbevaring af husdyrgødning og kemikalier, ved strømsvigt samt udslip af dieselolie.

Alle medarbejdere er instrueret i forsvarlig håndtering af forurenende stoffer herunder gylle, kemikalier og brændstof og produktionen tilrettelægges således, at belastning af den enkelte medarbejder mindskes.

Der anvendes et databasesystem til samtlige registreringer (KIK Kvalitetssikring i kyllingeproduktionen). Disse registreringer indarbejdes dagligt i databasen. Der registreres bl.a. temperaturer, foder, vand, luftfugtighed, dødelighed, levering til slagteri, div. procedurer, anvendte rengøringskemikalier o.a. Da databasen bruges løbende, er der sporbarhed på alt og overblik over den samlede produktion.

Der udarbejdes en beredskabsplan i forbindelse med byggetilladelsen. Den beskriver, hvilke forholdsregler medarbejdere og ejer skal tage ved brand, udslip af gylle eller ved andre uheld og kritiske situationer.

Ved at følge de retningslinjer der er anført i beredskabsplanen forventes skadevirkninger ved evt. uheld minimeret, da der vil ske forureningsbegrænsende foranstaltninger i form af inddæmning, oppumpning m.v.

Ejer og andre med fast adgang til bedriften er/bliver vejledt i beredskabsplanen, hvilken får en fast plads på staldkontoret.

Anlæg og tekniske foranstaltninger renses, vedligeholdes og udskiftes i en sådan grad, at det sikrer en korrekt brug og effekt. Medarbejderne er grundigt introducerede til opgaverne, hvilket er med til at sikre, at disse bliver udført korrekt, og med minimal risiko for uheld som følge af forkert håndtering af kemikalier, gylle, olie mv.

Ved længerevarende strømsvigt vil energiforsyningsselskabet blive kontaktet. Der er nødopluk i staldene, og alarmer der straks påkalder en medarbejder.

Ved brand tilkaldes brandvæsnet.

Der er opsat pulverslukkere strategiske steder på ejendommen. Der iværksættes slukningsarbejde i det omfang det er forsvarligt. Dyr forsøges reddet ud.

Kommunens vurdering

Husdyrbrugets anlæg ligger uden for områder, der er udpeget som områder med særlige drikkevandsinteresser, følsomme indvindingsområder og indsatsområde.

Det fremgår af Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 53, at IE-husdyrbrug skal udarbejde og følge en plan for kontrol, reparation og vedligeholdelse af husdyrbruget inkl. materiel, herunder med henblik på at forebygge uheld, og beredskab for håndtering af uventede emissioner og hændelser. Kommunen fører tilsyn efter bekendtgørelsen med, at reglerne overholdes.

Der stilles vilkår om, at virksomheden skal alarmere alarmcentralen ved uheld, som medfører risiko for forurening af miljøet.

Projektets påvirkninger af omgivelserne – naturmæssige forhold

Kommunen skal i henhold til § 42 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen ved godkendelse eller tilladelse vurdere, om den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbruget kan indebære væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning.

I Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der fastlagt beskyttelsesniveauer for ammoniak, som skal anvendes ved vurdering af, om der er væsentlige miljøpåvirkninger af kategori 1-, 2-, og 3-natur:

- Kategori 1-natur: De ammoniakfølsomme naturtyper, jf. § 7 i Husdyrbrugloven, der fremgår af bilag 3, pkt. D i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, uanset størrelse, hvis de er beliggende inden for et Natura 2000-område og er omfattet af udpegningsgrundlaget og kortlagt samt heder og overdrev i øvrigt, som er beliggende inden for et Natura 2000-område og omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse.
- Kategori 2-natur: De ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for Natura 2000-områder, jf. § 7 i Husdyrbrugloven, i form af
 - a) højmoser,
 - b) lobeliesøer,
 - c) heder, der i sig selv er større end 10 ha og omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse, og
 - d) overdrev, der i sig selv er større end 2,5 ha og omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse.
- Kategori 3-natur: De ammoniakfølsomme naturtyper, der ikke er omfattet af kategori 1-natur eller kategori 2-natur, og som er beliggende uden for Natura 2000-områder, i form af
 - a) heder, der er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse,
 - b) moser, der er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse,
 - c) overdrev, der er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse, og
 - d) ammoniakfølsomme skove.

I bekendtgørelsen er der for ovennævnte naturtyper fastlagt beskyttelsesniveauer for ammoniakdepositioner fra husdyrbrug. Af bekendtgørelsen fremgår, at kommunen i særlige tilfælde kan stille vilkår, som rækker udover beskyttelsesniveauet fastsat i bekendtgørelsen.

I henhold til § 7 og § 10 i Habitatbekendtgørelsen¹⁰ skal kommunens vurdering omfatte en konkret vurdering af påvirkningen af udpegede områder og arter.

Anlæggets nærhed til Kategori 1- og 2-natur

I henhold til § 7 i Husdyrbrugloven kan etablering, udvidelse og ændring af husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg på husdyrbrug ikke tillades indenfor eller i en afstand på mindre end 10 m til Kategori 1- og 2-natur.

Billund Kommune kan på baggrund af nationale datasæt i kortlægningen i Husdyrgodkendelse.dk konstatere, at de krævede afstande er overholdt.

Ammoniakdeposition fra anlægget på naturområdet

I ansøgningssystemet Husdyrgodkendelse.dk er der foretaget beregninger af anlæggets ammoniakemissioner, som viser, at den samlede emission fra stalde og lagre er på 3.559 kg N/år, hvilket er en stigning på 3.419 kg N/år ift. nudriften og et fald på 1.244 ift. driften for 8 år siden.

I ansøgningssystemet er der foretaget beregninger af anlæggets ammoniakdeposition i en række naturtyper i et område omkring anlægget. Indhold og resultater

¹⁰ BEK nr. 1098 af 21/08/2023. Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

af beregningerne er vist i tabel 4, hvor også oplysninger om naturtyperne er opført.

Naturpunkt, jf. bilag 5	Naturkategori	Naturtype	Afstand fra anlægget (m)	Kumulation	Merbelastning 8-års drift (Kg N/år)	Merbelastning Nudrift (Kg N/år)	Totalbelastning (Kg N/år)	Ruhed natur
-	1	Hede	2.825	3	0	0	0	Mk
-	1	Skovbevokset tørvemose	5.000	1	0	0	0	Bn
-	2	Hede	2.710	-	0	0	0	Mk
-	2	Overdrev	3.345	-	0	0	0	Bn
1	3	Hede	1.000	-	0	0,1	0,1	Bn
2	3	Mose	675	-	-0,1	0,3	0,3	Mk
3	3	Mose	575	-	-0,1	0,1	0,1	Mk
4	3	Mose	775	-	0	0,1	0,1	Bn
5	3	Mose	1.370	-	-0,1	0,1	0,1	Mk
6	§ 3	Eng	505	-	0	0,4	0,4	Bn
7	§ 3	Eng	830	-	0	0,2	0,2	Mk
8	§ 3	Sø	108	-	-0,2	0,2	0,3	V
9	§ 3	Sø	860	-	0	0,1	0,1	V

Tabel 4. Ammoniakdepositionen i omliggende natur. Mk = Blandet natur med middel bevoksning, Bn = Blandet natur med lav bevoksning, V = Vand.

I beregningerne er det lagt til grund, at ruheden i alle oplande mellem anlægget og naturpunkterne er "Landbrug". Billund kommune finder, at de anvendte ruheder er det mest korrekte grundlag.

Ammoniakpåvirkning af kategori 1- og 2-natur

Det fremgår af § 27 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at den tilladte totaldeposition i kategori 1-natur reduceres afhængigt af, om der er andre husdyrbrug, som medfører påvirkning i det samme område. Der er kumulation med ammoniakdeposition fra 1 hhv. 3 andre husdyrbrug i de to kategori 1-naturpunkter. Det vil sige, at den totale ammoniakdeposition som følge af ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager) til disse naturarealer maksimalt må være hhv. 0,4 og 0,2 kg N/ha/år, hvilket overholdes, jf. beregningsresultaterne i tabel 4.

I ansøgningen i Husdyrgodkendelse.dk er der foretaget beregninger af ammoniakdepositionen i de nærmeste kategori 2-naturarealer, et overdrev nord for ejendommen og en hede syd for ejendommen, jf. tabel 4. Kommunen kan på baggrund af nationale datasæt i kortlægningen i Husdyrgodkendelse.dk konstatere, at der ikke er andre kategori 2-naturarealer indenfor relevante afstande fra anlægget.

Totaldepositionen af ammoniak fra husdyrbruget må i henhold til § 28 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen ikke overstige 1,0 kg N/ha/år i kategori 2-natur, hvilket overholdes, jf. beregningsresultaterne i tabel 4.

På baggrund af en gennemgang af det ansøgte projekt og en sammenstilling med naturområder i nationale datasæt i kortlægningen i Husdyrgodkendelse.dk kan kommunen konstatere, at bekendtgørelsens generelle beskyttelsesniveauer ikke medfører, at der skal stilles særlige krav til ammoniakfordampningen.

I ovenstående afsnit "Stalde og produktioner", "Gødningsproduktion og -opbevaring" og "BAT-betinget ammoniakemission fra anlægget" har kommunen fastsat vilkår, som sikrer, at de i beregningerne forudsatte anlægsindretninger og driftsformer, som har betydning for ammoniaktabet til omgivelserne, bringes i anvendelse på husdyrbruget.

Natur omfattet af Habitatbekendtgørelsens regler, herunder Kategori 1-natur

Afstanden fra ejendommen til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, EF-habitatområde nr. 237, *Ringive Kommuneplantage*, er ca. 2,8 km. Området er udpeget for at beskytte en række arter og naturtyper. Områdets centrale elementer er de store fredede hedeområder. Især næringsstofbelastningen fra luften udgør en trussel mod områdets store hedeområder. Ligeledes er også tilgroning med træer, buske og høje urter en trussel.

Som det fremgår af det foregående afsnit, overholder det ansøgte projekt det beskyttelsesniveau, der er fastsat i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen for kategori 1-natur.

Det er på ovenstående baggrund Billund Kommunes vurdering, at godkendelsen af det aktuelt ansøgte projekt på Brunbjergvej 41 ikke vil medføre en væsentlig påvirkning med ammoniak af internationale beskyttelsesområder, hverken i sig selv eller i sammenhæng med andre projekter.

Påvirkning af arealer omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3, herunder Kategori 3-natur

Om Kategori 3-natur fremgår af Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 30, at kommunen skal vurdere, om der skal stilles krav til den maksimale merdeposition. Der kan dog ikke stilles skrappe krav end 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan desuden i særlige tilfælde stille vilkår til den maksimale deposition, jf. § 43, stk. 2 – 5, hvis der er tale om en væsentlig påvirkning af særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresser.

Inden for en radius af 1.000 meter fra ejendommen ligger flere udpegede § 3 arealer. Der er i Husdyrgodkendelse.dk beregnet merbelastning og totalbelastning til en række kategori 3-naturpunkter, jf. tabel 4. Disse naturarealer er vist i bilag 5 som punkt 1-5.

Da merdepositionen i forhold til 8-års driften på de nævnte naturarealer ikke overstiger 1 kg N/ha/år, er det kommunens vurdering, at der ikke vil kunne påvises en biologisk effekt på arealerne.

Der ligger enkelte § 3 registrerede engarealer i relevant afstand fra ejendommen. De to nærmeste enge er vist i bilag 5 som punkt 6 og 7. Enge er ikke omfattet af beskyttelsesniveauerne i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Kommunen skal dog vurdere, om det ansøgte projekt vil medføre ændringer i tilstanden af naturtyper, som er beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens § 3. Da merdepositionen i forhold til 8-års driften på de nævnte naturarealer ikke overstiger 1 kg N/ha/år, er det kommunens vurdering, at der ikke vil kunne påvises en biologisk effekt på arealerne.

Der ligger en række småsøer, omfattet af beskyttelsen i Naturbeskyttelseslovens § 3, i området. Søer er ikke omfattet af beskyttelsesniveauerne i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Der er i ansøgningssystemet beregnet en merdeposition til de nærmeste søer, naturpunkterne 8 og 9, på under 1 kg N/ha/år.

Hovedparten af næringsstofftilførslen til søer og vandhuller stammer fra afstrømning fra tilstødende arealer. Billund Kommune har ingen gældende retningslinjer for ammoniakdeposition til søer, men forholder sig til, hvorvidt der er tale om søer, der burde behandles jf. reglerne i § 7 i Husdyrbrugloven. Husdyrbruglovens § 7 omhandler ammoniakfølsomme søer, herunder kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger samt brunvandede søer og vandhuller.

Kommunen vurderer, at søerne ikke tilhører disse kategorier. Det er desuden kommunens vurdering, at det ansøgte projekt ikke vil medføre en væsentlig negativ påvirkning af søerne ved deposition af luftbåren ammoniak. En merdeposition på under 1 kg N/ha/år vurderes ikke at ville give anledning til tilstandsændringer i søerne.

Kommunens samlede vurdering

Bekendtgørelsens beskyttelsesniveau for ammoniakpåvirkningen er fastsat ud fra bedste videnskabelige viden, som sikrer, at der med overholdelse af dette beskyttelsesniveau ikke vil kunne påvises en biologisk ændring af naturområderne. Da det ansøgte projekt overholder beskyttelsesniveauet for ammoniakdeposition på ammoniakfølsom natur beliggende nærmest ejendommen, er det kommunens vurdering, at beskyttelsesniveauerne ligeledes er overholdt for øvrig natur i nærområdet.

Samlet set er det Billund Kommunes vurdering efter gennemgang af de repræsentative naturområder i området omkring ejendommen, at der kan meddeles miljøgodkendelse til det ansøgte projekt, uden at det i sig selv eller i sammenhæng med andre projekter vil medføre en væsentlig påvirkning af naturen som følge af ammoniakemission fra husdyrbruget.

På ovenstående baggrund er det kommunens vurdering, at anlæggets ammoniakemission, herunder i forbindelse med andre planer og projekter, ikke vil give anledning til væsentlig påvirkning af nævnte naturforhold. Kommunen finder således ikke, at der i den konkrete sag er særlige forhold, som kan begrunde en skærpelse af det generelle beskyttelsesniveau i forhold til ammoniakfordampningen.

Påvirkning af beskyttede arter (Bilag IV fredede, rødlistede og gullistede)

Arter der fremgår af Habitatdirektivets bilag IV, har i henhold til Habitatdirektivets artikel 12¹¹ krav på streng beskyttelse, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede habitatområder eller uden for.

Bilag IV-arter, der kan forekomme i området, vurderes at være spidssnudet frø, løgfrø, stor vandsalamander, markfirben, vand-, syd-, brun og langøret flagermus, samt birkemus, odder og ulv. Flere af disse arter er ligeledes omfattet af artsfredninger eller optaget på rødlisten.

¹¹ Habitatdirektivet fra 1992 (Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter med senere ændringer)

Kommunens vurdering

Der er ikke registreret bilag IV-arter i nærområdet. Nærmeste registrering af bilag IV-arter er af spidssnudet frø cirka 3 km nordøst for de ansøgte anlæg.

En miljøgodkendelse af det ansøgte projekt vil ikke medføre fysisk påvirkning af nærliggende vandløb, søer eller øvrige naturarealer, ligesom driften af husdyrbrug get ikke vurderes at medføre øget forstyrrelse af nærliggende vandløb, søer eller øvrige naturarealer.

Det ansøgte projekt vil ikke medføre fældning af træer, der måtte være levested for flagermus.

Det er Billund Kommunes vurdering, at det ansøgte projekt ikke vil have en væsentlig påvirkning på de omtalte Bilag IV arter eller deres levesteder. Vurderingen er baseret på baggrund af kommunens konkrete viden om de enkelte arters yngle- og rasteområder samt den generelle viden om, hvor arterne findes og hvilke aktiviteter, der kan komme i konflikt med hensynet til deres beskyttelse jf. DMUs Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV¹², og da anlægget ikke direkte eller indirekte via ammoniakdepositionen fra anlægget vil kunne påvirke yngle- og rasteområder væsentligt.

Ud over de nævnte Bilag IV arter har Billund Kommune ikke kendskab til øvrige beskyttede arter, der kunne tænkes at blive påvirket af en godkendelse af det ansøgte projekt.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

IE-husdyrbrug omfatter i henhold til § 16 a, stk. 2, i Husdyrbrugloven, husdyrbrug med:

- 1) flere end 750 stipladser til søer,
- 2) flere end 2.000 stipladser til fedesvin (over 30 kg) eller
- 3) flere end 40.000 stipladser til fjerkræ.

For IE-husdyrbrug har EU udarbejdet en BAT-konklusion "Intensivt opdræt af fjerkræ eller svin", offentliggjort den 21. februar 2017, som anfører, hvad der betragtes som BAT.

På den baggrund er der i Husdyrloven og Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen optaget en række bestemmelser, som skal sikre, at der på IE-husdyrbrug anvendes BAT i bred forstand, hvilket ud over de direkte forureningspåvirkninger omfatter en række indretnings- og driftsmæssige forhold med hensyn til miljøpåvirkninger, affaldsfrembringelse og ressourceforbrug mv.

Ansøger skriver bl.a. flg. vedr. BAT:

Bedriftens ansvarlige har fokus på, hvilke staldsystemer der er bedst anvendelige i relation til miljø, og dermed tab af ammoniak til omgivelserne, samt til dyrenes velfærd.

¹² Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007. Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV – til brug i administration og planlægning

Bedriften og det tilhørende produktionsanlæg bygger på principper, der tilgodeser miljøet i det omfang loven tilsigter.

Den daglige drift er tilrettelagt ud fra principperne om godt landmandskab og ansvarlig driftsledelse, således anlægget giver anledning til mindst mulig miljøbelastning og færrest mulige gener for omgivelserne. Dette søges opnået ved bl.a. at reduceret vand- og energiforbrug og ved reduktion af ammoniakfordampning fra staldene og lager.

Ansøger vurderer, at det er BAT at monitere følgende procesparametre mindst en gang om året:

- Vandforbrug
- Energiforbrug
- Brændstofforbrug
- Antallet af indgående og udgående dyr, herunder dødsfald, hvor dette er relevant
- Foderforbrug
- Gødningsproduktion

Samlet vurderes det at projektet lever op til BAT indenfor punkterne, ammoniak, miljøledelse, management, fodringsstrategi, vand, energi, spildevand, støj, støv, lugt og opbevaring af husdyrgødning, blandt andet baseret på punkterne i BREF-dokumentet og lovgivningskravene.

Kommunens vurdering

Husdyrbruget på Brunbjergvej 41 er et IE-husdyrbrug og er således omfattet af ovennævnte BAT-krav. I ovenstående miljøtekniske beskrivelse og vurdering af husdyrbruget er der i de enkelte afsnit redegjort for BAT-krav, der er implementeret som bestemmelser i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, herunder krav vedrørende ammoniakemissioner. Den beregnede BAT-emissionsgrænse er opfyldt.

I forhold til de øvrige BAT-krav, jf. ovennævnte referencer, er der i skemaet i bilag 4 foretaget en systematisk vurdering af, om husdyrbruget i nødvendigt omfang bringer BAT i anvendelse.

Det er på ovenstående baggrund kommunens vurdering, at der med de valgte løsninger for anlæg og drift – herunder i sammenhæng med de stillede vilkår og ansøgers redegørelse for anvendelse af BAT i miljøkonsekvensrapporten - træffes de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

Denne miljøgodkendelse er meddelt på grundlag af, at de oplyste teknikker jf. bilag 4, bringes i anvendelse. På den baggrund bør husdyrbruget til enhver tid kunne redegøre for, at dette grundlag er til stede. Der stilles vilkår om, at virksomheden skal kunne redegøre for, at indretning og drift af det samlede husdyrbrug er i overensstemmelse med de oplyste teknikker i bilag 4.

Ophør

I tilfælde af ophør af produktionen oplyser ansøger flg.:

Ved husdyrbrugets ophør, rengøres stalde- og gødningsopbevaringsanlæg. Evt. nedbrydning af stalde og fortank/gyllebeholder vil ske i henhold til gældende regler.

Der er ikke truffet foranstaltninger for forebyggelse af forurening ved virksomhedens ophør, da virksomheden ikke forventes lukket. Desuden vil en evt. forurening kun kunne stamme fra håndtering af gylle. Eftersom dette er lagt i faste rammer, anses det ikke for hensigtsmæssigt at foretage yderligere.

Kommunens vurdering

Der stilles vilkår, som skal sikre, at der ved ophør af driften træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare, og at gødning, spildevand og affald skal bortskaffes efter gældende regler og vilkår. Dette er i overensstemmelse med krav om vilkårsstillelse, jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 45, stk. 1, nr. 12.

Ved ophør af aktiviteter på husdyrbruget finder kapitel 4 b i lov om forurennet jord desuden anvendelse, jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 60, stk. 1. I § 60, stk. 2 er det defineret, hvad der forstås ved ophør. Af § 60, stk. 3, fremgår bl.a., at husdyrbrug senest 4 uger efter driftsophør skal anmelde dette til tilsynsmyndigheden med oplæg til en vurdering efter § 38 k, stk. 1, i lov om forurennet jord.

Da disse krav reguleres direkte af bekendtgørelsens regler, skal der ikke fastsættes vilkår herom i denne afgørelse.

Alternative løsninger

Ansøger oplyser flg. vedr. alternative løsninger:

Alternative løsninger har været diskuteret, men det vurderes, at det ansøgte projekt tager hensyn til naboer og omgivende natur og miljø og opfylder kravene til en effektiv husdyrproduktion. Staldene er placeret cirka midt på byggefeltet, så lugtgeneafstanden til nabo mod hhv. øst og vest er overholdt. Derudover er valgt at placere kyllingehusene tæt på eksisterende driftsbygninger, så ejendommen fremstår som en samlet produktionsenhed.

0-alternativet beskriver forholdene, hvis udvidelsen ikke finder sted. 0-alternativet vil betyde, at ejendommen enten ikke vil have husdyrproduktion efter minkproduktionen blev lukket ned af regeringen, eller at man vil etablere et andet husdyrhold end kyllingeproduktion.

Kommunens vurdering

I henhold til Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1, afsnit C og D, skal ansøgere om godkendelse efter lovens § 16 a, stk. 2, oplyse om rimelige alternative løsninger, som ansøger har undersøgt, herunder væsentlige alternativer til teknologi, teknik og foranstaltninger, og som er relevante for det ansøgte og dets særlige karakteristika, og hovedårsagerne til den eller de valgte løsninger under hensyn til det ansøgtes indvirkninger på miljøet.

Kommunen finder ikke, at det ansøgte indebærer miljøpåvirkninger, som medfører, at der bør foretages yderligere vurderinger af alternativer.

Samlet vurdering

Billund Kommune vurderer, at der med de fastsatte vilkår kan meddeles godkendelse til etablering af husdyrbruget, da:

- Der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik,
- Husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, samt
- Etablering af husdyrbruget ikke medfører væsentlige indvirkninger på miljøet.
- Energi- og råvareforbruget udnyttes mest effektivt.
- Mulighederne for at substituere særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller betænkelige stoffer er udnyttet.
- Produktionsprocesserne er optimeret i det omfang det er muligt.
- Affaldsfrembringelse undgås, og affaldshierarkiet, jf. § 6 b i lov om miljøbeskyttelse, iagttages.
- Der i det omfang forureningen ikke kan undgås, er anvendt bedste tilgængelige rensningsteknik.
- Der er truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at forebygge uheld og begrænse konsekvenserne heraf.

Det vurderes desuden, ud fra de ovenstående beskrivelser og vurderinger samt ansøgers øvrige oplysninger i miljøkonsekvensrapporten, at det ansøgte væsentlige direkte og indirekte virkninger ikke vil have en negativ påvirkning på flg. punkter:

1. Befolkningen og menneskers sundhed.
2. Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter.
3. Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima.
4. Materielle goder, kulturarv og landskabet.
5. Samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter 1-4.
6. Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af ovennævnte faktorer.

Bilag

- Bilag 1. Husdyrbrugets lokalisering
- Bilag 2. Situationsplan
- Bilag 3. Principskitse af stald
- Bilag 4. BAT-skema
- Bilag 5. Registreret natur omkring ejendommen